

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIII

Nr. 257.

Braşov, Vineri 16 (28) Noemvre

1890.

Braşov, 16 Noemvre v. 1890.

În numărul de ieri am văzut cum presa germană sare în ajutorul Sasilor din Ardeal în grava cestiune a asilurilor de copii și am accentuat tot-o dată, că înseși foile săsești ardeleni, în frunte cu „Sieb. d. Tagblatt“, combatu bătăiește proiectul de lege monstruos, ce se va pune în curând la ordinea zilei.

În numărul său de Duminecă „Sieb. d. Tagbl.“ revine pe larg asupra cestiunii scriind următoarele:

Nimenea nu va pute contesta, că instituite pentru îngrijirea copiilor, în anumite circumstanțe favorabile, ar pute să aibă un efect folositor; dar totu așa de hotărâtă cutezăm să afirmăm, că introducerea asilurilor de copii în mod silit, mai ales între jurstările cu totul deosebite ale patriei noastre, poate să aibă numai urmări nenorocite și este neexecutabilă.

Mai întâi statul nu are dreptul de a se amesteca în cerul familiei. Celui ce nu simte această i-am pute da dovezi destule naturale, morale și de drept. Dar cum își motivează statul legea plănuită, cu care voese să ferească poporul? Două sunt motivele principale: Nisuița de a face să se micșoreze mortalitatea copiilor și corectura „jurstărilor noastre de limbă“...

Nu trebuie să fie cineva mare înțelept spre a ști, că copilul în etate de 3—6 ani este încă cu totul avisat la îngrijirea familiei; unde această îngrijire a familiei pentru susținerea sănătății trupesci și sufletesci nu este de ajuns, se lipsește de totu, acolo vră să vină statul marinos cu asilurile lui.

Pe hârtia lucrul acesta pare plausibil, dar gândiți-vă numai, cum stă lucrul în realitate! Același stat, care susține oștirea și flota, dreptatea și finanțele și sute

și mii de lucruri ale vieții de stat moderne atât de varii, același stat, dicem, care administrează aceste lucruri adese-ori mai mult rău, decât bine, vră acuma să se îngrijescă și de copiii mititei, să vedă de binele lor corporal și spiritual!

Mai mult ca un milion de asemenea copii mici vră acestu stat grandios să crească cu amplexii masculini și feminini ai asilului și prin acesta voese să micșoreze și cifra cea mare de mortalitate a copiilor patriei noastre.

Nu este acesta o grozavă idee! Optu-deci de copii mici înghesuiți într-o sală sub conducerea unei, sau pte a două îngrijitoare!

În conferința de specialiști, convocată de ministrul, unul din fericitorii poporului avu idea sublimă de a vră să liniștescă temerile suscitade din partea medicilor în privința curățeniei și a sănătății, ce va domni în asemenea asiluri, cu prospectul mângăitor, că toate asilurile vor trebui să fie curățite în timpul vacanțelor de vră sub conducerea medicilor de cerc! Ce voru dice medicii de cerc la rolul ce li-se atribue? Der cu toate aceste prea înțelepte măsuri, mamele totu nu voru fi convinse despre avantajele sanitare ale asilurilor. Cine nu cunoște boalele periculoase de copii, ca vrsat, pojar, scarlatină, difterită, croup, cari toate sunt contagioase; nu trebuie, decât să țină băeții în fiă-care și într-un spațiu nu destul de aerisit și vomu avé o vatră de boale de infecțiune, cum nu se pte cugeta mai înfricoșate și mai stricicioase. Dörme consciința medicilor noștri? Ei sunt chemați în prima linie de a protesta în contra unei asemenea amenințări a copiilor. Într'adevră, statul se apucă aici de un lucru pentru care rotele grele ale mașinei sale nu sunt deloc capabile, abstrăgându cu totul dela partea

morală și sufletescă a cestiunii. Încă nici unu stat din lume nu s'a încercat a înlocui familia în asemeni institute înființate cu sila — și patria noastră în adevăr are altu lucru cu multu mai urgent. Decă între două milioane și jumătate de copii obligați la școlă, 453,600, adecă totu alu 6-lea copil nu cercetază școlă, decă între școlarii de 12 ani din școlele elementare, 6859 încă n'au învățat să scrie, decă în 244 comune nu este nici o școlă, decă dintre 12,685 comune organizate, 2,80 procente sunt așa de serece, încât darea, ce o plătesc, avându mai puțin de 1000 suflete, nu se urcă nici la o mii de florini, și decă nuși pte susține o școlă seu unu învățatoru cu propriile mijloce, ori susține numai o școlă sub totă critica, decă încă totu mai este lipsă de 6000 de învățatori populari și decă între învățatorii, ce sunt, se află mai multe mii, a căroru plată este dela 50 fl. până la cel multu 300 de fl., atunci ar trebui să credem, că statul are totă cauza de a-și concentra înainte de toate puterile și mijlocele asupra învățământului popular și a lăsa deocamdată pemicii copilași în grija familiilor lor.

Alu 2-lea motiv principalu pentru impunerea cu sila a asilurilor este, ca copiii dela 3—6 ani să fie introduși în limba statului... Nu se sfiesc dera de a face și din nevinovatul sufletu alu copilașilor unu obiectu spre a încerca cuceriri pentru limba de stat. Sigur este, că această idee a produs în sinul naționalităților nemaghiare sentimentele celei mai adenc dureri și celei mai îndreptățite amărăciuni, care crește vedându cu ochii.

Cestiunea matriculei botezaților în dieta ungară.

Sedințele dietei ungare, începându dela 18 Novembre n. încöce, au decurs

förte sgomotös. În numita și adecă, punându-se bugetul cultelor și alu instrucțiunii publice la desbatere, membrii casei deputaților au aflatu ocaziunea binevenită, pentru de a se suleva și cestiunea matriculei botezaților din căsătoriile mestecate. Cestiunea aceasta a datu nascere la discusiuni vehemente cari s'au prevădutu de mai nainte și cari au produs mare iritațiune și încordare atât între membrii guvernului, cât și între legislatorii țerii.

Nu mai puțină neliniște a provocat cestiunea aceasta și în masa populațiunii, cu deosebire însă în cercurile clericale.

Nodul gordianu ilu formază ordinațiunea ministrului Csaky de dato 26 Febrariu c. Lucrul adecă stă astfel:

Legea din 1868, prin articolul seu XLIII § 12 dispune, că copilul din căsătorii mestecate, decă e de gen bărbătesc, să se boteze în religieuna tătăne-său, er decă e de gen femeesc, să se boteze în religieuna mamei sale, rămânendu conducerea matriculelor în sarcina organelor bisericesci, și respective a preoților. Pretextul acestei legi a fost, „curmarea neînțelegerilor“, ce s'ar fi ivitu adese-ori în familiile întemeiate prin căsătorii mestecate. Legea aceasta însă lovesce și în catolicism, ai căru preot, decă botezau pe unu copil din căsătorii mestecate seu din părinți de alte confesiuni, ilu imatriculau ca credinciosu alu bisericii lor, susținendu, că copilul botezat de preot catolic, e de religieune catolică.

În contra acestei procederi s'a adust menționata lege din 1868, der legea aceasta adencu tăiatore în dreptul bisericii și alu credinciosilor ei, nu s'a observat. Preoții au continuat și mai departe a boteza pe copiii din căsătorii mestecate, fără considerarea la dispozițiunile legi, în religieuna bisericii, la care se boteza nou născutul, ilu induceau în matriculele lor, rămânendu nou născutul înregistrat între credinciosii bisericii, la care s'a botezat.

Trefortu, repositulu ministru de culte și instrucțiune publică, pe lângă totă violența lui nu s'a încumetat a

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Valurile Tinereței.

Romană de Ivan Turgheniev.

XXXIX.

Representația țină apröpe unu césu luc, der Maria Nicolaevna și Sanin nu se uitara de locu pe bină. Incepură erăși a conversez., totu despre obiectul de mai înainte, numai câtu Sanin vorbi mai mult. Elu însă era mănios și pe sine și pe Maria Nicolaevna. Se încera să arate că „teoria“ dörmei Polosov e superficială și neintemeiată — ca și când ea s'ar fi sdrobotit cu teoria! Incepü să dispute cu ea, pentru ce se bucură Maria Nicolaevna așa în taină: scia, că disputa însemnă, seu o rumpere, seu o predare necondiționată. Ii ajunse pasul, ce va preda, sëlbatöcia lui a trecut. Femeia făcea contradicțiuni, ridea, sta gânditöre, seu ilu ataca de nou... în vreme ce obraji loru s'apropiară totu mai tare, totu mai tare cătră olaltă; ochii tinerețului nu mai puteau ocoli pe cei ai Mariei Nicolaevna... ca și când

acești ochi aru rătăci — și s'ar perde printre trăsurile ei — și Sanin zimbă; deși cu respectu, der totuși zimbă.

Cunoscüții ei sciau bine, că atunci când ea se arată, mai prietinosă, mai bländă, ba sficioasă, ca o copilă — sciau că lucrul ia o direcțiä förte primejdiosă.

Și într'adevră, pe cum se vedea, lucrul a luat direcțiä această față de Sanin... Decă numai o clipă ar fi putut judeca această, ar fi simțit disprețu față de ea, der elu nu mai putea să cumpanescă, căci de judecată l'a despoiatu suflările fermecătöre ale femeii.

Maria Nicolaevna însă nu întârdia a folosi ocazia. Etă aici cauza, pentru care ea nu era urită...

Representația se sfirși. Maria Nicolaevna ilu rugă pe Sanin, să'i dea șalul nemișcându-se până atunci, până-ce nu își înveli bine umerii în finul postavü. Ii întinse apoi mâna, eșiră pe coridoru și era pe-aci să strige, căci la ușa lojei apărü de-odată Dönhoff, ca o nălucă; lângă elu observă figura

criticului din Wiesbaden. Fața literatului strălucia de sudor.

„Nu porunciți, dörme, să vă cautu trăsura“, dize întorcându-se cătră Maria Nicolaevna tinerețu oficeru, cu tremurul rău ascunsu alu mâniei.

„Nu, își mulțumesc.“ răspuse dama... „va căuta-o lacheul meu. Rămăi“, adause cu șopotu poruncitoru, grăbindu repede mai departe, trăgându după sine pe Sanin.

„La dracul cu tine! De ce te acăț de mine“, morăi Dönhoff criticului. „Ai trebuit să'i verși mânia pe cineva?“

„Sehr guth! Sehr guth!“ șopti criticulu curățindu-se de acolo.

Lacheiul Mariei Nicolaevna, care sta la intrare, c'o mișcare din capu făcu să vină birja apröpe. Dama sări repede în ea și Sanin pe urma ei. Ușița s'a închisü și Maria Nicolaevna ridea cu hotu.

„De ce ridi?“ o întrebă Sanin curiosu.

„Ah! iartă-mă... der mi-a venit în minte, că pte Dönhoff se va răsboi

de nou cu d-ta... pentru mine... Nu-i asta ceva răpitoru?“

„D-ta stai în de-apröpe cunoscintiä cu elu?“ întrebă Sanin.

„Cu elu? Cu băiatul ästa? Elu e desertorul meu. Nu te neliniști.“

„Nici decätü.“

Maria Nicolaevna oftă. „Ah, sciu că d-ta nu te neliniștești. Der én ascultă-mă sci d-ta: ești așa de plăcutu, așa de bunu și eredu, că nu-mi vei respinge ultima rugare. Nu uita: peste trei zile mergü la Paris, d-ta însă la Frankfurt... Când ne vomu întâlni erăși?“

„Ce felu de rugare ar fi aceea?“

„De bună sémă te pricepi la călăritü?“

„Mă pricepu.“

„Bine. Măne diminătă te voui lua cu mine — vomu merge cu cai afară de orașu. Am cai ecșlenți. Ne vomu reintörce apoi, vomu încheia afacerea — și aminü! Nu te mira, nu dice, că acesta e caprițu, că suntu nebuñ — toate astea se potü întimpla — ci promite-mi numai: că te învoesc!“

Maria Nicolaevna își întörse față

„Gazeta“ este în fiă-care și.
Abonamentul pentru Anuul Ungar:
Pe unu an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumără la toate oficiile postale din ținru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
la administrațiune, piațamare Nr. 28, etagiul I.: pe unu an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe unu an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu exemplar 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtü abonamentele câtü și inserțiunile suntü a se plăti înainte.

pune în aplicare această lege dela 1868, prin care statul tinde a-și viri mâna în afacerile bisericești, oprind de a se boteza copiii, liber și după cum dispun părinții lor.

„Genialul“ ministru Csáky însă a tocată cuiul în cap. Prin ordinațiunea dela 26 Februarie n. c. el a provocat strictă auctoritatea bisericească a se ține de legea dela 1868, ordonându-le, că la botezarea copiilor, cari nu aparțin bisericești lor să avizeze despre săvârșirea actului botezării pe preotul bisericești, la care aparțin părinții copiilor, dispunându totodată a nu se induce în matriculul unde s-a botezat, ci a notifica preotului, ai cărui credincioși sunt părinții, spre a fi indus în matricula botezaților de acolo. Se dispune mai departe prin ordinațiunea ministrului, că această înștiințare să o facă și înșiși părinții noului născutului.

După-ace însă dispozițiunea această a ministrului e de natură a provoca conflict între biserică și stat, ministrul a declarat, că decă ordinațiunea sa nu va fi de ajuns pentru stabilirea păcii, dănsul va stăru pentru scoterea matriculelor botezaților din mâinile preoților, concredându conducerea lor organelor civile ori ale statului.

Cestiunea această aducându-se pe tapet în dietă, a provocat sgomotose discusiuni, punându în mișcare întreg aparatul legislativ. De atunci și până astăzi toate straturile societății se ocupă viu cu cestiunea această și cerurile clericale nisuesc din toate puterile a împedea aplicarea ordinațiunii ministrului Csáky. Cu privire la ulterioara dezvoltare a lucrurilor vom veni a ține în curent pe cetitorii noștri.

DIN AFARĂ

Un proces politic.

Diarulul „Times“, i-se scrie din Petersburg, că un proces politic, care a fost judecat în ședințe secrete, s'a terminat Vinerea trecută. Acest proces este considerat ca o consecință a recentului proces al nihilistilor la Paris și a descoperirii din anul trecut în Elveția, a unei fabrici de materii explozibile.

Preveniții erau în număr de cinci: D-șora Sofia Günsburg și numiții Stoianovski, Freifeld, Duschewski și Lrotshko, cești doi din urmă oficeri de artilerie.

Safia Günsburg principala prevenită, fusese arestată la frontieră, în momentul când voia a intra în Rusia. S'a găsit asupra ei mai multe bombe și o proclamațiune către popor, anunțându-i mărtea lui Alexandru III. Acuzațiunea a dedus, că ea fusese emisara nihilistilor din străinătate, însărcinată de a

atenta asupra vieții țarului. Ceilalți patru preveniți au fost traduși înaintea justiției, ca complici ai Sofiei Günsburg.

Tribunalul a condamnat, pe D-șora Sofia Günsburg, precum și pe numiții Stoianovski și Freifeld, la mărte. Recomandându însă sörtea acestor doi din urmă, clemenței țarului, de a le schimba pedepsa la 4 și 10 ani de mine în Siberia. — Cei doi oficeri au fost achitați.

SCRILE PILEI.

Bine ai venit! D-lă Dr. Aurel Mureșianu a sosit sănătos dela Clușiu astăzi după amădă cu trenul accelerat. Pe peronul gării, D-sa fu întâmpinat de mulțime de Români din toate clasele societății. Printre elita română din Brașov, care apröpe fără excepțiune grăbi a-i eși spre întâmpinare, se afla și un număr mare de dömne și domnișore. Mulți preoți și alți fruntași români de prin comunele vecine veniră a-nume la Brașov pentru a saluta pe d-lă Dr. Mureșianu. După însuflețitor urări de „să trăească“ și după-ace d-lă Dr. Mureșianu strinse cu căldură mâna numeroșilor săi amici, publicul se îndreptă spre oraș într'un șir forte lung de trăsuri. Înaintea Redacțiunii Directorului și pro-rietarului fôiei noastre fu întâmpinat de o altă mulțime de Români, mai ales fruntași din popor. Încurându biroul Redacțiunii fu înțesat de mulțimea de fruntași români, în numele cărora fu salutat din partea d-lui avocat I. Lengheru prin o cuvântare scurtă, dăr forte însuflețită, exprimându-i recunoștință pentru lupta, ce o pörtă, și asigurându-l de aderența concetățenilor români. La această frumoasă vorbire răspunse d-lă Dr. Mureșianu, mulțumindu cu căldură iubitorilor săi concetățeni români pentru aceste frumoșe dovești de simpatie. Cei ce n'au putut lua parte la această frumoșă întâmpinare, se grăbiră a veni mai târziu pentru a-l saluta în biroul Redacțiunii, unde viziunile se continuă până sera târziu. Telegrama de bună venire sosescă ne-întrerupt din diferite părți.

D-lă Dr. Corneliu Diaconovich, editorul revistei „Romänische Revue“, ce apare în Viena, își va strămuta domiciliul cu începerea dela 1 Dec. n. c. la Sibiu.

Revista „Romänische Revue“ va apare și pe viitor în Viena, adresa Direcțiunii rămânându aceeași: Wien, VIII Alserstrasse 27.

Societatea studenților români din Anvers și-a constituit biroul pe anul 1890—91 în modul următor: Președ. Const. Bobeșiu; vice-președ.: D-lă Marinescu Bragadiru; secretar: George Moroianu, ajutor de secretar: Stefan

Zenov și casierul Marin Mirica. Societatea această este înființată la an. 1886. După cum ni-se scrie, ea ține în fiă-care săptămână regulat o ședință, anume Sâmbăta sera, în care membrii discută cestiuni științifice, literare, economice etc. Paragraful ultim al statutelor revizuite de curând de o comisiune compusă din d-nii: D. Marinescu Bragadiru, George Moroianu și Ioan Popa, dispune, că de aci înainte sumele ce se vor încasa din cotizațiunile membrilor (2 fr. de fiă-care pe lună) să se trimită la sfârșitul fiă-cărui an de activitate comitetului central al „Asociațiunii transilvane pentru lit. și cult. poporului român“, ca acela să împartă în cărți bibliotecilor populare române din Ardél.

Exposițiunea de agricultură și silvicultură din Viena. Se știe, că guvernul austriac ar intenționa prefacerea expozițiunii de agricultură și silvicultură, ce se află la Viena în Prater, într'un muzeu permanent. Guvernele străine, cari au luat parte la această expozițiune, trimițându aici produsele lor, apröpe toate au înlesnit deja realizarea acestui proiect al guvernului austriac, dărindu-i în folosul noului muzeu obiectele ce ele au espus. Franca ar fi dărut muzeului mașine și utensilii, cari dovedesc un progres special în tehnică, agricultură și silvicultură.

Teatrul german în Brașov. Eri, Mercuri, s'a represintat comedia „Der Störenfried.“ Piesa această mai multă ca ori-care alta în felul ei, a reușit de minune. Rolurile singurice au fost bine repartisate. D-lă Dffenbacher în „Albrecht Lonau“ a jucat perfect. D-ra Toni Robe a fost originală în rolul „Babettei.“ Ca și de altă dată s'a observat mult joc de scenă la D-ra O'Linch. De asemenea D-na Thomas-Söld a interpretat cu succes pe „Geheimrätin Seefeld.“ Publicul a aplaudat mult. — Astă-seră se va da ultima reprezentațiune. „Die Neuvemählten.“

Diecesa oradénă.

Anul acesta pentru diecesa această se pöte numi cu drept cuvânt anul destăinuirilor, este anul, în care preoțiimea diecesană, trezită prin un glas puternic din somnul letargic al nepăsării, a vădută pericolul gröznic, ce-i amenință limba, prin ea biserică, și prin urmare esistența proprie, a vădută pe un moment abisul teribil, de care se apropiă diecesa cu pași grabnici, unde o așteptă perire sigură, dela care numai prin o acțiune grabnică și energică pöte scăpa.

Puterile contrare însă, spăriându-se de mișcarea însuflețită, cauza a înfățișat o

ca o acțiune, ce se îndreptă în contra Episcopului, se grăbiră a găsi modul, cum să astupe urechile preoțiimei să nu audă strigătul dureros al filor devotați limbei și instituțiunilor românești, să le închidă ochii să nu vedă, să nu observe calea ce duce spre perire, să-i ademenescă pentru odihna întreruptă, să se reîtorne la vetrele lor, pentru de a-și continua somnul dulce, din care pe un moment fură deșteptați.

Hipnotizarea li-a succed. Acum de nou domnesce pace, tăcere din partea preoțiimei, ér sobolii lucră mereu, dăr sigură, sapă temelile diecesei, și răsurnându acum o pötră, acum alta din fundament, în urmă edificiului se va ruina, și ruinele vor fi momentali nostri și al filor nostri, al instituțiunilor nostre, al bisericești și limbei nostre, pentru cari s'a sorsut atăta sudore de pe fruntea antecesorilor nostri, s'a vărsat atăta sânge prin protopărinții nostri.

Am accentuat mai de multe ori, că nu este diecesă mai espusă bolii moderne de maghiarizare și döră niciri nu esistă o nepăsare mai mare în cercarea mijloclor de scăpare, decât la noi. Ba mai mult. Pe aceia, cari sémnalază pericolul, cari arată cu degetul la progresul tăcut, dăr sigur al maghiarizării, îi timbră de revoltanți, de răsculători în contra Episcopului și mai scie Dumneșu de ce.

Este caracteristică mângăierea lor. Dicită adecă: am trăit noi zile mai grele, au trecut furtune și mai mari, și eti că totuși esistăm! Aceasta este politica struțului, care și bagă capul în nisip, până trece vântul Samum, ce-l îngropă în nisipul purtat de vânt. Nu e vorbă numai de conservarea limbei și a instituțiunilor nostre, ci de amplificarea lor, ce prin rezistență pasivă, și mai vörtos prin nepăsare, nu se pöte efeptui.

Viu ne este în memoria decisiunilor consistoriului plenar de adă-vără prin care declară, că nu consimțesc cu cele scrise în diare, va să dică declară, că sunt neadevăruri cele publicate, în diecesa noastră toate merg bine, pericol nu este, limba și instituțiunile nu sunt periclitare etc.

De atunci și mai bine ne am putut convinge despre contrariul. De atunci cauza plângerilor și a îngrijirilor s'a înmulțit cu cestiunea gravă a seminarului gr. cată din Oradea, unde se pare a fi săvârșită munca maghiarizării, căci dela tinerii ești din această institutiune, nu putem aștepta zel în apărarea limbei lor periclitare, necunoscedu-o aceea, fără care zel, lupta învinsată nu se pöte fini cu învingerea noastră.

Cu școlele dela Niră éráși noi am

cătră el. În biră era întunecă, dăr ochii ei sclipeau și prin această întunecime...

„Cupermisiunea d-tale mă învoescă“, răspunse Sanin oftându.

„Ah, d-ta ottezi?!“ duse ea urmându-l. „Asta însămnă că: în locă de fună am ajunsă în cărligă. Dér nu, nu... D-ta — ești fermecător, ești vrednic de iubire — dăr să-mi țină promisiunea. Eti mâna mea desmănușată, mâna cea dréptă și binefăcătoare. Primesce-o și crede stringerii ei. Ce fel de femeia suntă, nu știu... dăr ca omă, suntă cinstită și poți să faci cu mine treburi bune.“

Sanin fără de a-și da sémă de fapta sa, îi prinse mâna și-o ridică la buzele sale. Maria Nicolaevna și-o retrase încet și tăcu deodată, tăcu până atunci când birja se opr.

Ea se ridică... Ce-i? își întipuia numai, séu intru adevăr simția pe obrăjii ei o atingere momentană și arđătoare ca focul?

„Până mâne“ șopti Maria Nicolaevna, suindă scările pe care i-le lumina

portarul acoperit cu broderii de aur cu felinarul lui. Ea se sui cu ochii țintiți la pământ — „Până mâne“.

Sanin întorcându-se în odaia lui, află pe mesă o scrisore dela Gemma. În primul moment... se cutremură, dăr s'a bucurat de grabă pentru-ca se-și ascundă spaima. — Scrisorea euprindea câte-va rânduri. Se esprima în ea bucuria pentru începutul bun al afacerii, era îmbărbătată la paciință și în fine se mai dicese, că acasă cu toții suntă sănătoși și se bucură de întöccerea lui timpurie. Sanin deși află această scrisore destul de sarbedă, totuși luă condeiul și hărtia să scrie... dăr le-a dat éráși la o parte. „Ce să scriu?! Mâne vou merge însumă... e târziu“.

În curându se culcă, dându-și silința s'adormă câtă mai în grabă. Se ridică apoi pe așternutul său și cufundându-se în gânduri, îi era par'că și rușine de Gemma se mai gândescă la ea. Îl muștra conștiința. Se liniști însă cu aceea, că mâne odată și pentru totdeuna afacerea se va sfirși și se va des-

părți pentru veci de această nebnatică femeia, și va uita aceste lucruri fără de gust.

Când ómenii slabi vorbesc cu ei înșiși, bucură să întrebuințeze expresiunile energice.

Et pris... cela ne tire pas a consequence!

XL

Muncindu-se cu gândurile aceste, Sanin se culcă; dăr ce-a gândit el în ziua următoare, când Maria Nicolaevna bătă la ușa lui cu codoriștea biciului de călărită neastimperată și se arată pe pragul odăii sale, într'un vespemântă homoritu, pe pörlul ei împletit mărunț, c'o palăria bărbătescă, c'ună velă ce undula în jos peste umeri, pe buzele, ochii și obrăjii ei cu dulcă zimbiri, — ce gândea el atunci? Despre asta tace cronica.

„Ei, ești gata?“ s'auđi superba ei voce.

Sanin își îmbumbă surtuclul și-și luă căciula tăcându. Maria Nicolaevna îl privi pătrunđtor, mișcă din cap

și fugi repede pe trepte în jos. Sanin o urmă.

Caii asteptau deja înaintea porții dinspre drum. Erau trei: unul robit auriu, puțin cam slab, dăr o epă forte frumoșă, cu ochi negri puțin bulbucați și cu picioare de căprioară, — peștru Maria Nicolaevna; celalaltă spătosă și cam greoiu, dăr în fine ună cală bună pentru Sanin; alți treilea era destinat îngrijitorului cailor. Épa începă să unduleze în două picioare și să jöce, dăr Maria Nicolaevna se pricepea s'o înfrêne, fiindă sigură în șea; trebuiau să-și ia remasa bună dela Polosov, care se arată pe balcon fluturându cu batista lui cea albă cătră ei; dealtmintrelea nu zimbă de loc și era forte serios. Sanin încă se aruncă pe cal; Maria Nicolaevna salută cu căciuca pe Polosov și-apoi stringându calul, acesta sări odată în sus pe un pas mărunț și măsurat sfördându și necheșându. Sanin o urma examinându-o cu atențiune și vădându căciuca garanță, ușor, armonios se mlădă, mișcându-și trupul ei strins bine într'un peptărel. Maria Nicolaevna

trată scurtă. Comitele supremă al comitatului Sabolciu, fiind interpellat în congregațiunea comitatensă despre măsurile luate în contra „valachisdrilor“ școlilor gr. cat române declară: că *Ministrul de culte și instrucțiune publică față de acele „umeltiri“ (üzelmek) aplicată dispozițiunile cele mai severe ce-i tinde legile (?)* Că ce dispozițiuni severe pot să fie acestea ușor putem găci. Oprirea limbei române, delăturarea tabelor românesci și forțarea limbei maghiare ca limbă de propunere.

Multe sunt durerile noastre, cari așteptă sanare grabnică, însă conducătorii noștri se tem și de umbra unui pas energetic, să totă tocomesă și pacteză, și nu observă, că la totă pactarea ei sunt cei păgubiți. Nu am cuvinte spre caracterizarea vederilor, de cari sunt conduși; un singur semn caracteristic amintesc, că unii canonicii ați-vă, a „retour“-ată „Gazeta“ ca să nici nu vedă ideile desfășurate în colonele acestui diar. Da! discutarea cesiunilor de însemnătate vitală este un păcat de morțe, este un *crimen laesae*...

Nu este mângăere fiilor acestei diecese niciari. De o parte vedem instituțiunile noastre în pericol de perire, fără de a vedea o singură mișcare pentru apărarea lor; de altă parte în afacerile interne diecesane vedem abuzuri, cari revoltăză spiritul omului bine simțitor, cari strigă la cer pentru răsplăt. Să vorbim numai de conferirea parohielor.

Deși această cesiune e de natură domestică diecesană, și nu interesă publicul mare, avându totuși în vedere unele considerațiuni și mai ales exemplul din Feldru, fiăm permisă a mă ocupa în acest loc de cesiunea aceasta, pentru noi preoții diecesani pe cât de importantă, pe atât de delicată. Și fiindcă în materia această și în vâra anului acestuia s'a publicat unele reflexiuni, voi prezenta conferirile mai nou. Am oțit și recetit cele scrise de Mariu Bihoreniul în n-rul 96 al „Gazetei“, unde, cu drept cuvânt se plânge amar în contra abuzurilor, ce se comit cu ocaziunea complenirii parohielor: „că meritele câștigate pe terenul păstoririi sufletesci nu sunt luate în seamă, după cum s'ar cuveni.“ Conferirile mai nou ne arată tristul adevăr, că „de felii“ nu sunt luate în considerațiune meritele. Eță ce s'au întâmplat:

Devenind vacante 3 parohii: Ardasatul (parochia bună de clasa primă), Cianoșul (de clasa a doua) și Șavaioul (de cl. III), după curentare de un an, s'a efectuit conferirea. Pentru parochia primă, fiind beneficiu bun, au recurs o mulțime de preoți bătrâni, bine meritați pe terenul bisericeii, că-

runțiți în serviciul diecesei, suferind cu nerăbdare neajunsurile vieții. Dintre recurenți amintesc numai pe unul de 67 de ani, care lucră în serviciul diecesei de 38 de ani; altul de 54 de ani, preot de 27 de ani într-o parochia slabă din comitatul Aradului, și cei ce cunoscu relațiunile noastre diecesane, știu ce însemnă a fi preot în Arad și încă 27 de ani, cu o familie grea de 8 membri, preot sobriu, piu, consciențios; al treilea tot din Arad, protopop în etate de 52 de ani, preot de 27 de ani, alt protopop preot de 18 ani și alți mulți, pe cari parte nu-i cunoscu, parte sunt mai tineri. Conferirea s'a făcut și beneficiul îl dobândește cel mai tineru dintre recurenți, preot de 9 ani, care adus din altă diecesă, după capelania de 7 luni, a fost la o parochia de clasa a doua, de unde acuma prin delăturarea omenilor bătrâni este ridicat la numita parochia. Nu voiam să comentez faptul acesta, că lucrul e clar, să judecă pe sine și judecă pe aceia, cari puterea dată lor o folosesc spre apăsarea preoției, și spre răsplătirea meritelor și pentru remunerarea ostenelelor câștigate pe terenul spinos al păstoririi sufletesci.

Cum se va nisui preotul pentru binele poporului, pentru înaintarea lui culturală și materială, cum se va potența dorul de activitate în acea preoție, care dîlnic trebuie să observe delăturarea, despicierea sa și nepăsarea din partea acelora, cari după pozițiunea lor sunt chiamați a urmări cu atențiune lucrarea preoților și prin remunerarea meritelor celor bine meritați, să de impuls celorlalți la activitate asemenea.

Un altă casă, tot din incidentul conferirilor mai nou, este și mai revoltător, căci pe când la casul de mai sus s'au observat baremi formalitățile, la cumnatul unui canonic s'au omis acestea cu totul, este denumit la parochia de clasa a doua, fără curentarea acesteia, precum pretind legile diecesane. Tinerul, despre care e vorba s'a ordonat în anul 1893 și pe când alți preoți tineri stau cu anii pe grumazul socriilor, el a fost denumit în grabă la parochia de Virtuș, unde acum în locul lui merge un preot de 4 ani. Esemple de natura această mai avem destule, cum e Bicoul și Fărcaș, și în unele privințe Dobulu, unde figură cumnații altui canonic. Casul este evident, nepotismul e cangrena vechiă din biserică, blăstămată în mai multe rânduri de capii bisericeii, ca un rău periculos. Dér e și călcarea sub picioare a statutelor diecesane, cari trebuie să fie onorate și observate de toți, începând dela Episcop până la ultimul capelan. Aceste pretind, ca conferirea parohielor să se

facă numai după curentare, să se de ocaziune celor ce dorescu, ca să potă recurge. Să nu ni-se impute de păcat, decât întrebăm: este ore de față Spiritul Sântu în acea adunare, în care se comit unele ca aceste? Pote-se pretinde zel și activitate dela acelu cleru, care este necesitat să sufere abuzuri de natura această? Cum potă pretinde onore și susținere, încredere și alipire dela diecesani, acei conducători, cari în remunerarea meritelor nu sunt conduși de simțul de dreptate, ci de interese particulare și familiare. Numai în casul prezent, s'a curentat 3 parohii și s'a complenit fără curentare vr'o 12.

Și ce este mai trist în lucru: că sanarea relelor acestora și schimbarea spre bine în grabă nu se pote aștepta. Esistă legi și dispozițiuni bune, dér ce folos decât nu se respectă. Indatorirea unui „sinod“ ar fi sanarea acestora, dér precum arată exemplul decretului V din actele sinodului anului 1882, nici decisele acestuia nu sunt stabile, căci consistorul se simte îndreptățit a șterge *proprio motu* aceste decreete.

Preoții apăsăți de greutatea vieții, în cele mai multe casuri îngreunați și cu familia numărösă, nu cutăză a-și ridica vocea în contra puternicilor, dela cari depinde existența și fericirea lor și a familiei lor. Vedă nedreptățile, ce se comit, umilirea ce trebuie să sufere, însă tac, căci: „paupertas maxima meretrix“, Tragă cu paciță mai încolo jugul greu al săracii, fără speranță de a fi recunoscute și remunerate meritele lor pe acest pământ.

Dér viu este Domnul; ca preoți ne mângăiam cu cuvintele S-tei Scripturi: feroiți sunt cei săraci. Er Domnilor dela consistoriu, fiindcă nu le putem striga un *velo* puternic, le aducem în memorie proverbiul latin: *lento gradu procedit ira divina*.

Un preot.

Convocare.

La însărcinarea, ce ni-s'a dat de către comitetul Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român, am onor. a invita pe membrii Asociațiunei, precum și întrăgă inteligența romană cu locuina în cercurile pretoriale ale Orăștiei și Georgiului de Jos, la o consultare, ce va av loc în localitatea casinei române din Orăștie, *Duminea în 14 Decembrie 1890* (stil nou) după ameză la 3 ore.

Scumpulă sondatări este a se lua măsurile de lipsă pentru punerea în activitate a despărțământului IX al nămitei asociațiunei, cu centrul în Orăștie. Orăștie, la 25 Noembrie 1890.

Dr. Ioan Mih.

Mulțămită publică.

Rebrișora, 16 Novembre 1890.

D-lu G. Linus, născut în Rebrișora, de presente institutor la institutul „Radu“ în Galați (România), luând seire despre măsurile luate pentru clă-

direa unei biserici noue în Rebrișora, a întreprins în scopul acesta o colecție între amici și cunoscuți săi, la care au contribuit d-nii G. Linus 16 fr., Friedrich Hoffman 3 fr., un anonim 1 fr., D. Manole advocat 10 fr. Basiliu Anastasescu 5 fr., G. Nicolescu 5 fr., Al. Radu 10 fr. Suma 50 fr. seu lei noi. Atătu iubitul nostru confrate, cătu și contributorilor le aducem cordială noastră mulțămită.

Dumitru Aculă
curatoru primu.

Antoniu Precupă
preot localu.

Literatură.

„Romänische Revue“, revistă politică literară. Redactor: Dr. Corneliu Diaconovich. Direcțiunea: Wien, VIII, Alserstrasse 27. Anul VI Nrii X, XI și XII. *Cuprinsul*: An die Leser. — Die romänische Nationalconferenz, abgehalten am 27 und 28 October 1890 zu Hermannstadt. — Die griechisch-walachische Kirchengemeinde in Budapest, Majestätgesuch, Anhang. — Romänische Münzen im Cabinet der Universität Czernowitz. — Gedichte von V. Alexandri. Deutsch von L. V. Fischer. — Literatur. — Inhalts-Verzeichniss und Titel zum VI Jahrgang.

„Romänische Revue“ apare la mijlocul fiecărei luni în fascicule. Prețul pentru Austro-Ungaria pe un an întreg e 10 fl. Abonamentele se fac la Direcțiune.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul bioului de coresp. din Pesta.)

Paris, 27 Noembrie. Un polonesu anume Dombrowsky a fost arestat, nu s'a constatat identitatea lui cu Padlevsky.

Roma, 27 Noembrie. Proclamarea victoriei guvernului la alegeri, a fost primită cu simpatie în provincie.

Belgrad, 27 Noembrie. În răspunsul la mesagiul, Scupcina exprimă mulțămirea poporului sârbesc cătră Taru, care ca totdeauna așa și acum a dat probe de bunăvoință ce o are pentru Serbia.

Pojun, 27 Noembrie. Eri a băntuit aici o mare furtună cu viscol, care a cauzat mari pagube. Dunărea crește.

Cincibiserici, 27 Noembrie. Până acum sunt apröpe la 2000 casuri de tihus.

Deșu, 27 Noembrie. Orașul Baiamare este pe jumătate inundat, pericolul este mare.

Iena, 27 Noembrie. În urma creșterii apelor, mai mulți omeni s'au înecat.

Berlin, 27 Noembrie. Se prevede o sporire a budgetului armatei, pentru procurarea prafului țără fum.

Proprietaru:

Dr. Aurel Mureșianu.

Redactoru responsabilu interimalu:
Gregoriu Maiord.

întorse capul îndreptat chiamându-l o privire alături de sine. Sanin s'apropia.

„Vedă, ce frumos e așa. Ți-o spun pe urma oră, înainte de-a ne despărți: d-ta prea ești fermecător, dér nu-ți părăsi actuala poziție de călărită.“

Esprimându vorbele din urmă mișcă de câteva ori cu capu în sus și în jos, chipu ca și când le-ai întări aceste, ca și când ai simți însemnătatea lor.

Ea se vedea a fi feroită, pentru-că Sanin a cădută în uimire; pe fața ei se tipări espreșiunea obișnuită la copii atunci când sunt. . . . sunt prea îndestulți.

Alături ținură pasul până la porța din apropiere, ér de-acolo pe drumul umplut începură caii unu trapu îndesat. Timpul era măreț, timp minunat de văr; vântul le sufla în față șopotind și șuerându așa de dulce în urechile lor. Amândoi se simțiau bine; îi cuprinse odată consciința tineretii, a sênătății și-a vieții viforöse, consciința, care din minut în minut se părea crescându și dulce.

Maria Nicolaevna își rețină calul și éráși mergeau în pas; Sanin întocmai făcu și el.

„Eță“, încep ea auzindu-se un adencu și fericit suspin „eță, numai astfel însemnă ceva vieța. Decă ai ajuns, ce ai dorit, atunci gustă-o. Și cătu de bine se simte omul atunci! Așa ca mine acum . . . cătu de bine mă simt eu! Mi-se pare ca și când aș țină îmbrățișată întrăga lume. Adecă, nu, nu lumea întrăgă . . . Pe această n'as îmbrățișă-o . . .“ Arată apoi cu biciul de călărită spre un moșneagu, ce mergea pe marginea drumului — „Sunt gata să-l fac feroit. He—da ține“ strigă ea cu glas mare nemțesce aruncându la picioarele lui pungița sa cu bani, ce suna tare pe petrișul drumului. Călătorul se miră și se opri, Maria Nicolaevna rise una bună și împintea calul la trap.

„Intr'adevăr așa mare amator e călăritului ești d-ta?“ o întrebă Sanin ajungându-o.

Maria Nicolaevna éráși opri calul prin o repede smucire; altcum la asta

nu se prea obișnuia.

„Vream să scap numai de mulțămitele lui. Cine-mi mulțămesce acela imi nimicesce mângăerea. Căci doră eu nu am făcut, ce am făcut, pentru el, oi pentru d-ta. Cum cutăză așa dér să-mi mulțămescă? N'am auzit de ce mai întrebă!“

„Am întrebătu... aș dori să știu de ce ești așa voiösă ađi?“

„Șoi ce“, duse Maria Nicolaevna; seu că n'au înțeles pe Sanin, seu că a aflat de prisos să-i răspunda întrebări — „Acesta, călărețul acesta ce ne însoțesce și probabil, că numai de aceea se îngrijesce, că atunci când ne vom reintörce acasa, să mă molesteze grozav. Cum să ne scăpăm de el? S'ltă trimittă o epistolă în oraș? Nu... asta nu merge. Ah, dér știu. Ce se vede înaintea noastră? Cărciumă?“

Sanin privi în direcția arătată — „Da așa se pare că-i cărciumă“ „Așa dér e de prisos! Ii voi porunci, să rămână în această cărciumă, să bea bere până ne vom reintörce și noi“.

„Dér, ce va gândi el?“

„Ce ne pasă nouă! De altcum nu va gândi nimic; va bea bere și atăta tot. Ei Sanin, (pentru prima oră îl agră „Sanin“) înainte!“

Indată ce ajunseră la cărciumă, Maria Nicolaevna chemă pe ficior și îi spuse, ce are de a face. Călărețul, care de nascere și fire era englesu își apropia încet mână de căciulă, sări jos de pe cal și-l duse cu sine de frău.

„Acum suntem paseri libere“ duse Maria Nicolaevna „Încătră să apucăm? Spre međa-nöpte, međa-đi, răsărită, seu apus?—Vedă sunt ca unu craiu la încoronare. Totu, ce vedă sunt ale noastre. Nu, șoi ce: vedă colo munții cu păduri frumoșe? Mergem acolo, acolo în munți!“

In die Berge, wo die Freiheit thront!

Maria Nicolaevna se abătă din drumul de țără și apucă mai departe pe o cale îngustă și neumblată ce ducea spre pădure. Sanin sbură după ea.

(Va urma.)

Cursul pieței Brașov

din 27 Noembrie st. n. 1890.

Banote românești Comp.	9.07	Vând.	9.10
Argint românesc	9.02	"	9.07
Napoleon-d'ori	9.08	"	9.11
Lire turcesc	10.34	"	10.39
Imperiali	9.32	"	9.37
Galbini	5.35	"	5.40
Mar. fonc. „Albina” 6%	101.—	"	—
" " " 5%	99.50	"	—
Ruble rusești	135.—	"	136.—
Mărci germane	45.—	"	45.47
Discount 6—8% pe an.			

Cursul la bursa de Viena

din 26 Noembrie st. n. 1890.

Benta de aur 4%	101.25
Benta de hârtie 5%	99.30
Imprumutul căilor ferate ungare	
aur	113.30
dto argintă	95.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de	

ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de	
ostă ungare (1-ma emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de	
ostă ungare (3-a emisiune)	110.50
Bonuri rurale ungare	88.90
Bonuri croato-slavone	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vinț unguresc	—
Imprumutul cu premiul unguresc	133.10
Losurile pentru regularea Tisei și Sagedinului	127.75
Benta de hârtie austriacă	88.20
Benta de argintă austriacă	88.20
Benta de aur austriacă	107.60
Losuri din 1860	136.75
Acțiunile băncii austro-ungare	977.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	350.—
Acțiunile băncii de credit austr.	295.75
Galbeni împărătesci	5.45
Napoleon-d'ori	9.10 1/4
Mărci 100 imp. germane	56.50
Londra 10 Livres sterlinge	115.30

ABONAMENTE

la **„GAZETA TRANSILVANIEI”**

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șase luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șase luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șase luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șase luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Avisul d-loru' abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și poșta ultimă.

Totodată facem cunoscut tuturor d-loru' abonați, că mai avem din anii trecuți numerul pentru complectarea colecțiilor „Gazetei”, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrațiune în casu' de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu' din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predeală				Predeală—Budapesta				B.-Pesta—Arad—Teluș				Teluș—Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu					
Trenu' accele-rat.	Trenu' accele-rat.	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Trenu' accele-rat.	Trenu' de pers.	Trenu' accele-rat.	Tren de per-sone	Trenu' accele-rat.	Trenu' de pers.	Trenu' de pers.	Trenu' accele-rat.	Trenu' de pers.	Trenu' de pers.	Trenu' accele-rat.	Trenu' de pers.	Trenu' de pers.	Copsa-mică	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. de p.	
Viena	8.25	8.—	10.50	Bucuresci	7.55	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teluș	12.59	4.51	Copsa-mică	4.05	10.47	7.13				
Budapesta	9.25	2.—	7.35	Predeală	1.08	4.10	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.47				
Szolnok	11.29	4.05	11.07	Timișu'	1.37	4.50	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințulu' de jos	1.56	5.44	Lómneșu'	5.16	11.58	8.20				
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	Brașov	2.13	5.50	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	2.23	6.06	Ocna	5.47	12.29	8.59				
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	Feldióra	2.43	4.—	Arad	2.20	4.10	5.50	Orăștia	2.49	6.28	Sibiu-Copsa-mică	6.10	12.52	9.23				
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	Apața	3.12	4.44	Glogovaț	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	3.37	7.10	Sibiu	7.35	4.34	9.50				
Rév	3.02	7.41	3.48	Augustinu'	3.47	5.47	Gyorok	3.05	4.46	6.23	Deva	3.53	7.26	Ocna	8.02	4.58	10.14				
Bratca	3.33	8.16	4.31	Homorod	4.20	6.35	Paulișu'	3.23	4.68	6.34	Branicica	4.18	7.48	Lómneșu'	8.30	5.25	10.40				
Bucia			4.54	Hașfalău	5.25	8.12	Radna-Lipova	12.27	5.16	6.52	Ilia	4.43	8.10	Șeica mare	9.05	5.55	11.10				
Ciucia	4.26	9.05	5.40	Sighișoara	5.45	8.47	Conop		5.38	7.17	Gurasada	4.53	8.21	Copsa-mică	9.34	6.20	11.35				
Huedin	4.58	9.35	6.22	Elisabetopole	6.12	9.29	Bérvava		5.53	7.33	Zam	5.21	8.48	Cucerdea-Oșorhei							
Stana			6.38	Medias	6.33	10.10	Soborșintu'		6.15	8.20	Bérvava	5.56	9.17	Reghinul săsesc							
Aghiriș			6.59	Medias	6.46	10.32	Zam		6.58	8.49	Conop	6.46	9.54	Cucerdea	2.55	8.20	2.56				
Ghîrbău			7.11	Copsa mică	6.48	10.42	Gurasad.		7.22	9.16	Radna-Lipova	7.02	10.09	Cheța	3.25	8.50	3.29				
Nădășel	5.49	Trenu' de pers	7.24	Micăsasa	7.22	11.47	Ilia		7.38	9.32	Glogovaț	7.36	10.38	Ludoșu'	3.46	9.11	4.06				
	6.02	10.35	7.39	Blașiu	7.22	11.52	Branicica		7.54	9.51	Arad	7.45	10.51	M. Bogata	3.56	9.20	4.15				
	6.12	11.02	7.54	Crăciunel	7.22	12.32	Deva		8.14	10.18	Gyorok	7.45	11.38	Iernuțu'	4.33	9.57	4.54				
Apahida	6.27	11.23	8.11	Teluș	7.51	12.23	Simeria (Piski)		8.43	10.44	Glogovaț	7.06	11.38	Sănpaul	4.48	10.12	5.10				
Ghîriș	7.31	12.42	9.18	Aiadu'	7.58	1.23	Orăștia		9.12	11.14	Arad	7.45	11.38	Mirașteu	5.11	10.35	5.34				
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	Vințulu' de sus	8.15	1.50	Șibot		9.34	11.39	Szolnok	11.51	2.25	Oșorhei	5.30	10.54	5.35				
Udora		1.25	9.56	Udora	8.15	2.20	Vințulu' de jos		9.56	12.05	Budapesta	1.55	5.50	Reghinul săs.	7.26	7.—					
Vințulu' de sus		1.33	10.02	Cucerdea	8.45	2.28	Alba-Iulia		10.17	12.26	Viena	7.20	1.40	Reghinul săs.	7.26	7.—					
Aiad	8.21	1.55	10.22	Ghîriș	9.16	2.33	Teluș		10.44	12.58											
Aiad	8.37	2.14	10.39	Apahida	9.16	3.33	Simeria (Piski)-Petroșeni														
Teluș	8.42	2.24	10.57	Clușu	10.36	4.32	Petroșeni-Simeria (Piski)														
		2.49	11.20	Clușu	10.48	4.53	Simeria	T. d. p.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.					
Jrăciunel	9.14	3.02	11.36	Nădășel	6.26	5.48	Streiu	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Reghinul săs.	7.26	7.—				
Blașiu		3.33	12.04	Ghîrbău	6.42	6.11	Hategu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Reghinul săs.	7.26	7.—				
Micăsasa	9.49	3.48	12.23	Aghireșu'	6.58	6.11	Pui	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	11.57	5.24	Oșorhei	7.24	5.54	10.20			
Copsa mică			12.23	Stana	7.24	7.24	Crivadia	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Mirașteu	7.44	6.14	10.35			
Medias	10.07		12.39	B. Huedin	7.47	6.43	Banița	10.37	2.51	7.03	Hategu	8.51	1.19	6.43	Sănpaul	8.07	6.37	11.02			
Elisabetopole	10.30		1.08	Ciucia	8.27	7.12	Petroșeni	11.26	3.30	7.43	Streiu	9.41	2.09	7.22	Iernuțu'	8.29	6.58	11.23			
Sighișoara	11.06		1.50	Bucia	8.49	10.41	Arad-Timișoara	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	M. Bogata	9.02	7.28	11.53			
Hașfalău	11.22		2.06	Bratca	9.08	10.56	Timișoara-Arad								Ludoșu'	9.35	7.41	12.06			
Homorod	12.37		3.20	Rév	9.08	11.13	Arad								Cheța	9.51	7.57	12.22			
Augustinu'		1.26	4.19	Mező-Telegd	1.10	9.28	Aradul nou								Cucerdea	10.23	8.25	12.50			
Apața		1.47	4.44	Oradea-mare	1.36	10.04	Németh-Ságh														
Feldióra		2.23	5.20	P. Ladány	2.01	10.41	Vinga														
Brașov		2.33	5.30	Szolnok	2.08	11.06	Orczifalva														
Timișu'		3.15	6.14	Budapesta	2.08	11.06	Merczifalva														
Predeală		3.47	6.45	Viena	2.33	11.51	Aradul nou														
Bucuresci		9.30	11.36		2.40	12.08	Timișoara														
					2.45	12.08															
					2.55	12.40															
					3.—	7.20															
					3.—	7.20															

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează orele de noapte.